

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОТНИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХНЬОГО ВИКОРИСТАННЯ

Костель М.В., Баранова Т.Н.

Оборотні кошти є однією з складових частин майна підприємства, а задовільний стан і ефективність їх використання є обов'язковими умовами забезпечення успішної діяльності підприємства. Вдосконалення механізму управління оборотними коштами підприємства є одним з головних чинників підвищення ефективності виробництва на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки. В умовах соціально-економічної нестабільності і мінливості ринкової інфраструктури важливе місце в поточній повсякденній роботі фінансового менеджера займає управління оборотними коштами, оскільки саме тут криються основні причини успіхів і невдач всіх виробничо-комерційних операцій фірми. Зрештою, раціональне використання оборотних коштів в умовах їх хронічного дефіциту є одним з пріоритетних напрямів діяльності підприємства в даний час.

Оборотні кошти обслуговують економічний обіг оборотних засобів і засобів обігу підприємств. Ефективність використання оборотних коштів на підприємстві характеризується швидкістю їх обороту. Чим менше оборотні кошти затримуються на окремих стадіях, тим швидше завершується їх кругообіг.

Методами управління оборотним капіталом є: управління запасами, дебіторською заборгованістю, грошовими коштами.

Своєчасне проведення внутрішнього аудиту ефективності використання оборотних коштів дозволяє виявити слабкі та сильні сторони підприємства, підвищити його конкурентноздатність, ухвалити рішення щодо поліпшення результатів фінансово-господарської діяльності. Підвищення ефективності управління оборотними коштами має позитивне значення як для окремих суб'єктів господарювання, так і для забезпечення налагодженої та стабільної виробничої діяльності промисловості в цілому.

На нашу думку, існує актуальна необхідність розробки та впровадження інтегрованого показника ефективності використання оборотних коштів, який би враховував залежність від розміщення оборотних коштів та ризик їх використання; особливості операційного, виробничого та фінансового циклів; давав змогу робити порівняння з іншими підприємствами; оцінював діяльність

підприємства в динаміці.

На основі дослідження літературних джерел можна сказати, що є доцільним рекомендувати для практичного застосування в системі управління оборотним коштами підприємства практики визначення інтегрального показника ефективності використання оборотних коштів на підставі розрахунків коефіцієнтів ліквідності, обертання, фінансової стійкості та рентабельності. Рівень відповідності значень коефіцієнтів встановленим достатнім нормативним вимогам визначається як частка від рівня значущості даного показника для ефективності використання оборотних коштів, що характеризується за допомогою вагового коефіцієнту.

Для розрахунку інтегрального показника ефективності використання оборотних коштів ми пропонуємо встановити наступні вагові коефіцієнти значущості, що дозволить більш реалістично оцінювати діяльність підприємства в сфері управління обіговими коштами..

Показники ліквідності і обертання - 24%. Завдяки розрахунку показників ліквідності враховується залежність від розміщення оборотних коштів та ризик їх використання. При цьому необхідно звертати увагу на вид господарської діяльності, обсяг виробництва, рівень технології та організації виробництва тощо. За допомогою використання коефіцієнтів обертання, маємо змогу враховувати особливості операційного, виробничого та фінансового циклів.

Показники фінансової стійкості 25%. Це пояснюється тим, що вони враховують особливості організації усього підприємства взагалі.

Однак ми вважаємо, що найбільший ваговий коефіцієнт у показників рентабельності – 27%. Так як використання показників рентабельності робить аналіз більш інформативним і дає змогу зрівняння з підприємствами, які працюють у різних галузях промисловості, мають різну форму власності та розмір, відрізняються обсягом прибутку та активів, що задіяні у фінансово-господарській діяльності.

Інтегрований показник дає можливість оцінювати діяльність підприємства в динаміці. Вирішується головна проблема усіх загальноприйнятих показників – недосконалість статичних розрахунків, на підставі яких неможливо робити обґрунтовані висновки стосовно поліпшення чи погіршення фінансово-економічного становища підприємства.

APB